

Stichting Dierenhulpverlening Woerden en omstreken

Eerste hulp jonge vogels

Jonge vogeltjes: Laat ze met rust!

De lengte brengt nieuw, jong leven. Niet alleen bij onze huisdieren, maar ook in de natuur. Elk jaar opnieuw vinden mensen jonge vogels die ogenschijnlijk in nood zijn. Wat je het beste kunt doen als je een jonge vogel vindt, hebben wij voor je uitgezocht.

Gouden regel

Over welke jonge vogels het ook gaat, er geldt steeds een gouden regel: probeer ze nooit zelf groot te brengen! Dit draait meestal op een grote teleurstelling uit, zowel voor jou als voor het dier.

Jonge wilde vogels kunnen nu eenmaal het beste opgroeien in de vrije natuur. Zij moeten bepaalde vaardigheden om te overleven leren van hun ouders.

Wanneer je een jonge vogel hulpeloos aantreft in het bos of in je tuin, betekent dit nog niet altijd dat hij ook werkelijk zo hulpeloos is. Zo vliegen de jongen van broedvogels in open nesten (onder meer merels, lijsters, Turkse tortels en houtduiven) meestal te vroeg uit. Zij leren stapsgewijs vliegen, van tak tot tak.

De ouders zijn dan altijd in de buurt en houden een oogje in het zeil.

Kijk eerst goed wat er allemaal gebeurt. Waarschijnlijk houdt één van de vogelouders zich in de buurt voor je verscholen.

Zo'n jong kun je dan ook het beste met rust laten.

Moede(r)loos vogeltje

Wat kun je wel doen

Als een jonge vogel zich echter in een benarde situatie bevindt (op straat bijvoorbeeld) of nog te jong is om voor zijn eigen veiligheid en voedselvoorziening te zorgen (verenkleed onvolledig, geen staart, nog in donskleed), probeer dan het nest te vinden waar het uit gevallen is en plaats het jonge diertje erin terug dicht bij de anderen met de kop naar de buitenkant van het nest.

Vaak gelooft men dat de ouders niet meer terugkeren naar hun jongen, nadat ze door mensen zijn aangeraakt. Dit is niet waar. Hoewel de meeste vogels slecht kunnen ruiken adviseren wij toch om – indien mogelijk – handschoenen te dragen bij het oppakken van (jonge) vogels.

In deze kwetsbare periode is het risico dat een jong vogeltje door een kat gegrepen wordt wel groot. Als je wilt helpen, zet het vogeltje dan op een veilig plekje en attendeer eigenaren van katten op de aanwezigheid van jonge vogels of houd uw eigen huisdier(en) enkele dagen binnen. De jonge vogels zullen dan voldoende vliegvlug zijn.

Als het nest gevallen is maar toch nog intact is. Plaats het nest dan terug in de oorspronkelijke boom of in een naburige struik, heg of haag en leg het jong erin terug. Hou de komende dagen een oogje in het zeil of de ouders zich over het jong ontfermen.

Kun je om de één of andere reden niet bij het nest komen, dan kan het volgende geprobeerd worden. (Dit is ook de procedure wanneer een heel of kapot nest op de grond is gevonden).

Maak een kunstnest door een boterkuipje/klein laag doosje o.i.d. te nemen. Maak enkele gaten in de bodem om water af te kunnen voeren. Maak een nestholte van twijgjes met blaadjes of hooi en plaats dit zo dicht mogelijk bij het originele nest.

Tenslotte plaats je het nestjong(en) erin en laat het verder met rust. De ouders komen meestal al snel terug en voeren het jong net als in het oorspronkelijke nest. Een jonge vogel die onbevederd is, moet namelijk om de 15 à 20 minuten gevoerd worden, van zonsopgang tot zonsondergang 's avonds 22.00 uur!!!

Eieren kun je niet meer redden. Vind je een ei op de grond, dan is de kans groot dat het broeden om wat voor reden dan ook vroegtijdig en onherroepelijk is afgebroken.

Gewonde of echt ouderloze jonge vogels

Is een jonge vogel gewond (of aangevallen of beetgepakt door een huisdier) of ouderloos, breng het dan naar een vogelopvang. Het liefst binnen één uur maar zeker dezelfde dag. Anders is de overlevingskans nihil.

Houd een jonge vogel warm en in een rustige, donkere plaats in een klein doosje totdat je het naar een opvangadres kunt brengen. Leg onder in het doosje tissuepapier en leg een handdoek over de bovenkant. Laat de vogel zoveel mogelijk met rust en kijk niet steeds onder de doek hoe het met hem gaat. Stress is dodelijk.

Geef een jonge vogel geen vocht of voedsel (melk is dodelijk). Vaak komt het in de luchtpijp terecht. Breng de jonge vogel zo snel mogelijk naar de opvang, hoe langer je wacht, des te minder kans dat hij het overleeft.

Om te voorkomen dat er onnodig jonge vogels bij hun ouders worden weggehaald, volgen hieronder enkele situaties waarin je een jonge vogel kunt aantreffen en hoe te handelen:

Soort	Wat is er aan de hand	Hoe te handelen
UILEN jonge uilen zijn er al in februari	Uiltje zit naast de boom (is uit de boom gevallen)	Laten zitten, klimt er zelf weer in. Als de omgeving erg druk is (honden en/of kinderen) het uiltje terug in de boom zetten, zonodig met behulp van de dierenambulance.
MERELS	Jong zit in de tuin en hupt wat rond. Ouders zitten in de buurt maar een kat loert er op. Jonge merels hebben een paar dagen nodig voordat ze zelfstandig weg kunnen vliegen. Hippen in de tuin hoort bij het gedrag.	Zet het jong in een struik of klimop zodat de kat er niet bij kan. Blijf niet kijken hoe het gaat, anders durven de ouders niet terug te komen..
MEZEN	Eén van de ouders is dood.	Niet mee bemoeien, vader of moeder voert gewoon door.
KAUWEN/ GAAIEN	Jong zit alleen op het gras/in de tuin.	Deze jongen zijn ziek of niet goed gegroeid. Laten zitten, ook bij ons zijn deze jongen ten dode opgeschreven (dit is de natuur!!!).

Soort	Wat is er aan de hand	Hoe te handelen
EENDJES	Heel nest met moeder en pulletjes, maar moeder gaat weg en een paar pulletjes blijven achter.	Deze naar het water brengen naar moeder eend en haar andere jongen. Draag indien mogelijk handschoenen.
	Moeder eend dood, vader doet niets.	Eendjes naar de vogelopvang brengen of de dierenambulance bellen. Zet jonge donzige eendjes niet in een bak met water. Ze zijn nog niet waterdicht en zullen snel afkoelen en doorweekt raken, met de dood tot gevolg.
	Eendje alleen (kuifeendje).	Laten zwemmen, moeder ondergedoken. Deze komt pas terug als mensen weg zijn.
SCHOLEKSTER/ MEEUWEN:	Jong ligt op de grond/in de tuin.	Terugzetten op het dak, indien mogelijk.
	Jong is gewond.	Naar de vogelopvang brengen of dierenambulance bellen.

Stichting Dierenhulpverlening Woerden en omstreken

Informatie/alarmnummer: (0348) 41 42 42
www.dierenhulpverleningwoerden.nl

